

הלכות הדרף היומי

מסכת נדרים

תוכן

- א. לחולין לא לחולין ליהוי אלא קרבן1
- ב. כל תנאי שאינו כתנאי בני גר ובני ראובן אינו תנאי2
- ג. חולין החולין בחולין בין שאוכל לך ובין שלא אוכל לך מותר5
- ד. לקרבן לא אוכל לך ... נעשה כאומר לקרבן יהא לפיכך לא אוכל לך5
- ה. הרי עלי כבשר זבחי שלמים לאחר זריקת דמים ... בעיקרו קא מתפס6

דף יא.

א. לחולין לא לחולין ליהוי אלא קרבן

אמר לא חולין שאוכל לך אסור, שודאי כך אמר לא חולין יהא מה שאוכל לך אלא קרבן יהא¹. וכן אם אמר לחולין לא אוכל לך. בפת"ח, אסור שודאי בונתו לאסור ולומר לא חולין אלא קרבן יהיה ולכן לא אוכל לך.

ואם אמר לחולין שאוכל לך בפת"ח, או לחולין שאוכל לך בשב"א. וי"א² שפירושו לא חולין אלא קרבן³. שמכלל לאו אתה שומע הן, ואסור. וי"א⁴ שמותר, מכיון שאין אומרים מכלל לאו אתה שומע הן⁵, בדבר שאינו מוכח בלשון אמירתו שלכך התכוין⁶.

¹ טור ב"י שם ולבוש

² שיטת הר"ף מובא בטור רד ועיי"ש בב"י באריכות

³ ובשב"א משמע חולין יהא מה שלא אוכל לך אבל מה שאוכל לך לא יהא חולין אלא קרבן.

⁴ דעת הר"י והרא"ש שם

⁵ עיין קהלת יעקב מענה לשון לשון בני אדם לשון לימודים סימן רסד וז"ל לשון דמכלל הן אתה שומע לאו, או מכלל לאו אתה שומע הן שבשטרי צוואות. כ"כ הרב לחם רב סימן רי"ג, דאין מוציאין על פי אותו הלשון מחזקת היורשים, משום דהאי מילתא תליא בפלוגתא דרבי מאיר ורבנן אי אמרינן מכלל לאו אתה שומע הן או לא, ופסקו הפוסקים כרבי מאיר, וכן כתב הטור יו"ד סימן ר"ד, ואף על גב דהר"ף ז"ל בתשובה [סימן י], פסק כרבנן דלא בעינן תנאי כפול, וכמו שכתב הטור בשמו שם, כיון דרובא דרבוותא פליגי עליה נקמינן בוותייהו ומוקמינן נחלה דאורייתא בחזקתה, ואפילו בלשון דמוכרח לפרשו מכלל לאו הן אין דנין, שהרי אמרו היבא דאמר לא חולין שאוכל לך, דהתם ודאי הדבר מוכרח לומר לא חולין הוי אבל קרבן יהא מה שאוכל לך, ומ"מ כתב הר"ן בפרק קמא דנדרים [שם] דלרבי מאיר דבעי תנאי כפול ולית ליה מכלל לאו אתה שומע הן מותר, דהיינו מכלל לאו אתה שומע הן, וכמ"ש גבי ההיא דתנאי לחולין שאוכל לך אסור, ע"ש. ועיין בתשובות משפטי שמואל סימן ס', דנראה הפך מזה.

⁶ וכן כתבו ג"כ התוספות דמתניתין בדאמר לחולין בפת"ח שאם באת לאסור צריך אתה לפרש דיבורו לחולין כמו לא חולין וכיון דצריך לפרש כולי האי חשיב מכלל לאו וכו' אבל הכא שאמר בפירושו לא חולין הוי כאילו

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסנת נדרים

וכשם שנחלקו בלחולין לחולין כן נחלקו באומר לכשר, לטהור, לדכי, בפת"ח, שאוכל לך שלדעה הראשונה הרי זה באומר לא יהא כשר אלא פסול כקדשים פסולים, לא יהא טהור אלא טמא כקדשים טמאים, לא יהא דכי אלא אסור כקדשים אסורים, מה שאוכל לך ואסור⁷ וכן לכשר לא יהא אלא פסול וכו'. ולדעה השניה מותר מכיון שאין אומרים מכלל לאו אתה שומע הן, בדבר שאינו מוכח בלשון אמירתו שלכך התכוין⁸. אך אם אמר לא כשר, לא טהור, לא דכי, מה שאוכל לך. או שאמר לכשר, לטהור, לדכי, בפת"ח שלא אוכל לך, אסור לכו"ע⁹.

ב. נל תנאי שאינו כתנאי בני גד ובני ראובן אינו תנאי

כל¹⁰ תנאי צריך להיות בו ארבע¹¹ דברים ואלו הן, א. שיהיה תנאי כפול, ב. הן קודם ללאו, ג. תנאי קודם למעשה, ד. ושיהא תנאי שאפשר לקיימו,

פירש דבריו בהדיא לא חולין אלא קרבן והואיל ואין כאן חסרון פתרון מהני אפילו לרבי מאיר ולא השיב מכלל לאו וכו' הרי בהדיא כמו שפירש הרא"ש וכך מתפרשין דבריו בפסקים. ב"י⁷ וכשאומר לא כשר לא מפרשינן ליה לא כשר אלא טריפה או נבילה, דזה לא הוי מתפס בדבר הנדור, דטריפה ונבילה מעצמו הוא, וכבר אמרנו שאין מתפסין אלא בדבר הנדור, וכמו שיתבאר טעמא עוד לפנינו. אלא מפרשינן ליה לא כשר אלא פסול, והיינו קדשים דשייך בהו כשרות ופסלות, והוי בדבר הנדור. וכי תימא מאי חזית דלמא לא כשר אלא נבילה קאמר, כבר אמרו חכמים ז"ל [נדרים יח ע"ב] סתם נדרים להחמיר, דכיון דדעתו להתפיסו בנדר אמרינן לדבר הנדור נתכוין. וכן כשאומר לא טהור אלא טמא, טומאה השייך בקדשים קאמר. וכן לדכי, פירושו אינו מותר אלא אסור כקדשים מפרשינן ליה דקאמר. לבוש שם.⁸ וכן כתבו ג"כ התוספות דמתניתין בדאמר לחולין בפת"ח שאם באת לאסור צריך אתה לפרש דיבורו לחולין כמו לא חולין וכיון דצריך לפרש כולי האי השיב מכלל לאו וכו' אבל הכא שאמר בפירוש לא חולין הוי כאילו פירש דבריו בהדיא לא חולין אלא קרבן והואיל ואין כאן חסרון פתרון מהני אפילו לרבי מאיר ולא השיב מכלל לאו וכו' הרי בהדיא כמו שפירש הרא"ש וכך מתפרשין דבריו בפסקים. ב"י⁹ ש"ע ונו"כ הו"מ רז א, רמא ט יב, ובסימן רמא כתב הטור בשם הרשב"ם וקצת גאונים שא"צ לכל אלו אלא לתנאי גיטין וקידושין, וכ"כ הטור באהע"ז סימן לח בשם יש אומרים, אבל בשם ר"ת והרמב"ם (בפ"ו מה' אישות ופ"ג מה' זכיה) והרא"ש כתב הטור שגם בתנאי ממונות צריך למשפטי התנאים. וכתב המ"מ בטעם הסוברים שבממונות א"צ למשפטי התנאים, אף על גב דעיקר תנאים דב"ג וכו' היה בדבר שבממון, שמעיקר הדין לא קיי"ל כר"מ דבעינן כתנאי ב"ג וכו', אלא שבגיטין וקידושין שיש בהם איסור חששו לכך להצריך משפטי התנאים, אבל בממונות לא חששו לכך, כתב בקצה"ח סימן רמא סק"ט דבמתנה ע"מ להחזיר לכו"ע לא בעינן למשפטי התנאים, ועי' אבן האזל פ"ג מה' זכיה ובפ"ה מה' אישות הכ"ד. ועוד כתב שבמקום שהתנה שלא בדיני התנאים, הרי שאין ביטול התנאי מבטל המעשה, אבל מ"מ הייב לקיים התנאי מדין שכירות, או מדין פסיקה ככל פסיקת דמים, אבל אם התנה במשפטי התנאים אינו הייב לקיים התנאי, שאינו אלא אם ירצה בקיום המעשה יקיים התנאי ואם לא ירצה לא יקיים התנאי ותבטל המעשה, עיין שם שהאריך בזה, וכו"כ באבני מילואים סימן כט ס"ק יד ובסימן לח סק"ו, ובנה"מ שם סק"י חולק, וכתב דלא אישתמיט שום פוסק לכתוב כן, אלא ודאי דכל שלא נעשה בדיני תנאי חשבינן ליה כפטומי מילי בעלמא, ועי' בדבריו בתורת גיטין סימן קמז שהאריך לדהות דברי הקצה"ח, ועי' טבעת החושן שהביא מדברי האחרונים, וגם בחו"א אהע"ז סימן נו סק"ז חולק על הקצה"ח, וגם בשו"ת מהרי"ל דיסקין קו"א אות רמג דחה סברת הקצה"ח, ועי' שו"ת מהר"ם שיק אהע"ז סימן עה, עו, ועי' ד"ג כלל קינ סק"ח.

¹¹ שו"ע ונו"כ אבהע"ז לח ב

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסגרת נדרים

ואם חסר אחד מהפרטים בתנאי¹², התנאי בטל¹³, ואף אם לא נתקיים התנאי המעשה קיים¹⁴.

וכל הארבע דברים שאמרנו שצריכין להיות בתנאי מצינו בתנאי שכתוב בתורה, שהתנה משה רבינו עליו השלום עם בני גד ובני ראובן (במדבר לב פסוק כט – ל) ויאמר משה אלהם אם יעברו בני גד ובני ראובן אתכם את הירדן כל חלוץ למלחמה לפני יקנוק ונכבשה הארץ לפניכם ונתתם להם את ארץ הגלעד לאחזה. ואם לא יעברו חלוצים אתכם ונאחזו בתככם בארץ פגעו

וכך פירושו:

תנאי כפול – צריך המתנה שיכפול דבריו לחיוב ולשלילה, ויאמר אם תעשה כך וכך אתן לך כך וכך ואם לא תעשה כך וכך לא אתן לך כך וכך¹⁵, כמו שאמר משה אם יעברו וגו' ואם לא יעברו וגו', ואף על פי שאמר כבר אם יעברו אין אומרים מכלל הן אתה שומע לאו כלומר מתוך שגילה רצונו נבין מה אינו רוצה, וכן אין אומרים מכלל לאו אתה שומע הן¹⁶.

¹² ועיין חו"א אבהע"ז נשים סי' נ"ו ס"ק ח' דבאומדנא דמוכה נמי לא בעי משפטי התנאים ועיין תוד"ה דברים שבלב קרושין מט ב' ובשורת אחיעזר ח"ג סי' כ"ו אות ב'

¹³ במש"מ פ"י מהו אישות רצה לחדש דדוקא בתנאי דלהבא יש מקום לומר שאין התנאי שלאחר המעשה יכול לבטל מעשה א"כ נעשה כתנאי ב"ג וב"ר, אבל כשהתנאי הוא אלעבר, כגון אם עשית דבר זה, שבאותה שעה כבר נתברר הדבר אם נתקיים המעשה, מה צורך בכפילת התנאי, אלא שכתב שמסוגית הגמרא לא משמע כן, ועי' אבני מילואים סימן י סק"א, ערך ש"י סימן רמא, אור שמח פ"ג מהו זכיה, ובטבעת החושן קונטרס משפטי התנאים. וכתב במנח"פ שאפילו אם נאמר דגם תנאי לשעבר צריך משפטי התנאים, אם הוא דבר שאי אפשר לקיימו, כגון אם עלה פלוני לרקיע, פשוט שאינו תנאי, עיין שם, ועי' בחו"א הו"מ ליקומים סימן יב סק"ב. ועי' פ"ת אהע"ז סי' קס"ט ס"ק כ"ד ועיין חו"א אבהע"ז נשים סי' נ"ו ס"ק ח' דהגם דלא בעי אלשעבר משפטי התנאי מיהו אפי' לקיומיה ע"י שליח בעי ועיין בשורת אברהם מובא בפ"ת אהע"ז סי' ו' ס"ק מ"ז באמצע ד"ה ושוב דס"ל דאם איצ משפטי התנאים אף אפי' לקיומיה ע"י שליח לא בעי.

¹⁴ במש"מ שם שאם נתן מתנה בתנאי שיתן לו מנה, ואם לא יתן לא תהיה המתנה כי אם לי' שנים, לא בעינן משפטי התנאים, שלא הוצרכו למשפטי התנאים אלא כשבא לעקור המעשה לגמרי, אבל לענין המשך הזמן אינו עוקר המעשה, ועי' שו"ת מהר"ש ח"ב סימן כ. בחתן סופר שער המקנה סימן כב בדיני תנאי מצדד לחדש שכל תנאי שהוא בשב ואל תעשה איצ למשפטי התנאים, עיין שם בטעמו, ועי' שו"ת אבני נזר הו"מ סימן נא כמה חידושים במשפטי התנאים.

¹⁵ ובמש"מ ש' כתב בשם נוב"ת אהע"ז סימן קלג באם אמר אם יתקיים התנאי תתקיים המתנה ואם לא יתקיים התנאי יעשה כפי שירצה, כיון שלא הזכיר צד בשלילה באופן מוחלט לא השיב תנאי כפול, ועי"ש שהביא בשם שו"ת תפארת צבי שחולק על הנו"ב

¹⁶ ערוך השולחן הו"מ רז ב

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסנת נדרים

הן קודם ללאו – צריך המתנה שיזכיר החיוב כלומר קיום הדבר קודם שיזכיר לשון שלילתו. מכך שלא אמר תחלה אם לא יעברו אל תתנו ואם יעברו ונתתם אלא הקדים ההן שמע מינה שצריך להיות קודם¹⁷.

תנאי קודם למעשה – צריך המתנה שיזכיר את התנאי שרצונו שיעשו¹⁸, או שלא יעשו קודם שמזכיר את המעשה שיחול על ידי התנאי או בהעדר התנאי, מכך שלא אמר תנו להם אם יעברו, משמע שאם אמר כך לא יבא התנאי ומבטל מעשה המתנה שקדמו¹⁹.

שיהיה התנאי דבר שאפשר לקיים – כגון הכא שאמר על מנת שיעברו חלוצים וגו' והיה זה בידם לקיימו, אבל אם התנה דבר שאי אפשר לקיימו כגון שאמר על מנת שתעלה לרקיע אין ממש בתנאי והמעשה קיים אף על פי שאינו מקיים התנאי, שכיון שאי אפשר בידו לעשותו לא כיון לתנאי, אלא להפליגו בדברים בעלמא²⁰.

הזכיר הלאו קודם להן ואחד שהזכיר ההן חוזר והזכיר הלאו אחר ההן הוי תנאי כאילו הזכיר ההן לברו קודם הלאו, דלא גרעו במה שהזכירו ראשונה ג"כ ולעולם כל שהזכיר הלאו באחרונה הרי זה תנאי²¹.

יש אומרים דאפילו לא פירש בפירוש כל דיני תנאי רק אמר סתם שמתנה כתנאי בני גד ובני ראובן סגי והוי תנאי גמור.

¹⁷ ובשו"ת מהריב"ל ח"א סימן כה כתב שמדברי הרמב"ם נראה שלעולם צד ההן הוא צד קיום התנאי וצד הלאו הוא צד אי קיום התנאי, אבל מדברי התוס' משמע דאין זה כלל, אלא הדבר תלוי ברצונו, כגון אם לא באתי עד ל' יום יהא נט ואם באתי תוך ל' יום לא יהא נט, אם רצונו הוא שיהא נט, הרי זה צד ההן, אף על פי שהוא צד אי קיום התנאי, ועיי"ש שהאריך בזה.

¹⁸ לאפוקי אם אמר המקח יהא קיים אם יתקיים התנאי, והיינו שהזכיר קודם המעשה ואח"כ התנאי, ועיי" משל"מ פ"ו מה' אישות שמסתפק במעשה שהוא תלוי בתנאי שלילי, דהיינו שאם לא יתקיים מעשה התנאי יתקיים המקח ואם יתקיים מעשה התנאי לא יתקיים המקח, וא"כ איך יתקיים בתנאי כזה גם כלל דהן קודם ללאו וגם הכלל של תנאי קודם למעשה, עיי"ן שם, ועיי" הערה הקודמת בשם מהריב"ל, ועיי" פ"ז אהע"ז ריש סימן לה.

¹⁹ כתב הש"ך בסימן רנג ס"ק מז בשם הרמב"ן שאם אמר תנו מאתיים זוז לפלוני אם ישא בתי, אם לא ישא לא יתנו לו, ואף על פי שהוא מעשה קודם לתנאי, שלא אמרו דבעינן תנאי קודם למעשה אלא כשהמעשה נעשה מיד, ותלה הדבר בקיום תנאי, כגון מגרש ע"מ שיתן מאתיים זוז, אבל כשאמר תנו בתנאי, שהמעשה עדיין לא נעשה, אם לא קיים התנאי מתבטל הדבר שלא יעשו המעשה, ועיי"ש שהסכים הש"ך בן להלכה.

²⁰ משמע לכאורה פרט זה הוא מסברא, ולא דוקא מתנאי ב"ג וב"ר, וכ"כ במנחת פתים, ועיי" שו"ת מהרי"ן ח"ב סימן פג, וכתב בערוה"ש דאף לדעת הפוסקים שבר"מ לא בעינן משפטי התנאים, בתנאי שא"א לקיימו, לכו"ע אין זה תנאי, שאין זה אלא כמפליג בדברים.

²¹ ח"מ שם ב, ב"ש שם ג, מהר"ן

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת נדרים

פרט נוסף²² שהוזכר בדיני תנאי, אך אינו מתנאי בני גר ובני ראובן, הוא שיהיה המעשה ראוי לעשות ע"י שליח²³.

דף יא:

ג. חולין החולין בחולין בין שאוכל לך ובין שלא אוכל לך מותר

אמר חולין החולין בחולין שאוכל לך, מותר לדברי הכל.

אבל אם אמר חולין החולין בחולין שלא אוכל לך, יש אוסרין, שכונתו מה שלא אוכל הוא בחולין הא מה שאוכל הוא בקרבן, דמכלל לאו אתה שומע הן ואסור. וכן כשאומר לחולין לא אוכל לך בשב"א, גם כוונתו לחולין יהא מה שלא אוכל לך, אבל מה שאוכל לך יהא בקרבן. ויש מתירין שאין אומרים כאן מכלל לאו אתה שומע הן. כמו שנתבאר.

ד. לקרבן לא אוכל לך... נעשה כאומר לקרבן יהא לפיכך לא אוכל לך

להלן דף יג. יבואר בעזה"ת שאם אמר הקרבן שאוכל לך בפת"ח²⁴, או שאמר העולה החטאת התודה השלמים שאוכל לך כולן בפת"ח, ה"א הידיעה, הרי זה אסור, שמשמען האי ליהוי כקרבן קאמר, כלומר שמה שיאכל משלו יהיה אסור עליו כקרבן.

²² הטור הוסיף שם עוד פרט והוא שיהא התנאי בדבר אחד והמעשה בדבר אחר, לאפוקי גבי גט שאם אמר ע"מ שהנייר שלו, שהתנאי והמעשה הם בדבר אחד, והרמב"ם לא הזכירו, וכתב המ"מ דלא סבירא ליה פרט זה, והרמ"א באהע"ז שם כתב שיש לחוש לזה לחומרא, והטור בחו"מ סימן רמא ג"כ לא הזכיר פרט זה, וכתב בערוה"ש שאין לחוש לזה בדיני ממונות, דכיון שיש אומרים שבד"מ לא בעינן כלל משפטי התנאים, והרמב"ם חולק על פרט זה אף באיסורים, אין לחוש לכך, עיין שם, ועי' דברי משפט סימן רמא. פתחי חושן חלק ה פרק ב הערה ט

²³ לאפוקי בחליצה שא"א לעשות ע"י שליח ולא מהני בה תנאי

²⁴ כל זה מהטור והלבוש שם ועיין ב"ש שם ב ובחתן סופר שער המקנה דיני הפקר כתב שלדעת הפוסקים שאי אפשר להפקיר ע"י שליח, ה"ה שאינו יכול לעשות תנאי בהפקר, ועי' עוד בדבריו בסימן כב בדיני תנאי מ"ש בדין תנאי בדבר שא"א לעשות ע"י שליח, ובחידושי רעק"א סימן רלה ציין לדברי בני אהובה שכתב שיתכן דין זה בקמן שמכר בתנאי, דהרי א"א לקיימו ע"י שליח, דקמן לאו בר שליחות הוא, ושוב כתב דלא אמרינן כן אלא כשעיקר המעשה א"א לעשות ע"י שליח כגון חליצה, אבל בקמן שמכר, הרי עיקר המכירה יכול לעשות ע"י שליח אלא שהוא קמן ואינו יכול לעשות שליח, לא מיקרי א"א לעשות ע"י שלי

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסנת נדרים

וכן אם אמר לקרבן לא אוכל בשב"א תחת הלמ"ד אסור, שכן פירושו לקרבן יהא אם אוכל לך, לפיכך לא אוכל משלך.

אבל אם אמר לקרבן לא אוכל לך בפת"ח, הרי זה מותר, שלא אמר כלום, שכן משמעות לשונו לא קרבן יהא מה שלא אוכל עמך, ועל מה שאוכל לא אמר כלום לא היתר ולא איסור, שכן דרך בלשון בני אדם מה שלא אוכל יהא לי אסור, ורוצה לומר אבל מה שאוכל יהא מותר²⁵.

וכן אם אמר קרבן לא אוכל לך מותר, שכן אמר קרבן יהא מה שלא אוכל משלך, ומה שיאכל יהא מותר.

וכן אם אמר הקרבן העולה המנחה החטאת השלמים שאוכל לך בציר"י תחת הה"א הרי זה גם כן מותר, שזה לא אמר כלום על מה שיאכל, אלא הוא כנשבע בחיי הקרבן שיאכל עמו, והחליף החי"ת בה"א כאילו אמר חי הקרבן חי העולה כו' שאוכל משלך ולא כלום הוא.

ה. הרי עלי כבשר זבחי שלמים לאחר זריקת דמים... בעיקרו קא מתפיס

היה לפניו בשר קדש²⁶ אפילו היה בשר שלמים אחר זריקת דמים שהוא מותר לזרים ואמר הרי הן עלי כבשר זה, הרי אלו אסורין, שלא התפיס אלא בעיקרו שהיה אסור²⁷.

²⁵ ואין אומרים אדרבה מדקאמר על מה שלא יאכל לא יהא קרבן ממילא שמעינן הא מה שיאכל יהא קרבן, זה לא אמרינן, שכן דרך בלשון בני אדם כמבואר. לבוש, ערוך השולחן שם סעיף כב חילק בלקרבן לא אוכל לך דצ"ל שני פעמים מכלל לאו וכו' והיינו לא קרבן מה שלא אוכל אלא חולין ומה שאוכל יהא קרבן ונשמע מכלל לאו פעם אחת מן לא קרבן על קרבן ופעם שנית מן לא אוכל על אוכל ובאמת בגמ' לא מצינו להדיא דהחולקים על ר"מ אסרי במכלל לאו אלא בלחולין שאוכל לך בפ"ג נ" ע"ב] אבל בלקרבן לא אוכל לך בפ"ב [טז ע"ב] מבואר שם כשאמר לא לקרבן דמותר ואינו מבואר שם להדיא דלהחולקים אסור ע"ש ולכן ס"ל להטור דבזה הכל מודים וראיה ברורה לזה שהרי בהלכות הרי"ף והרמב"ן מועתק משנה זו כצורתה דבכה"ג מותר ולא כתבו דלדין אסור ע"ש וממילא דכה"ג בלמ"ד בפת"ח וק"ו הוא דלא עדיף למ"ד בפת"ח מן לא מפורש [והב"ח נדחק לומר דבזה מפרשינן הפת"ח בחט"ף פת"ח ע"ש והדוחק מבואר ולדברינו א"ש בטוב טעם ודו"ק

²⁶ רמב"ם הלכות נדרים פרק א הלכה טו

²⁷ ובעיין לא נפשטה ונקמינן לחומרא דאיסור תורה הוא ובעיקרו קא מתפיס ואסור. והרמב"ן כתב דאע"ג דלא נפשטה הכא נפשטה ממקום אחר דבהיתרא קא מתפיס ואין זה דעת רבינו אלא לחומרא נקיטינן. רדב"ז שם ועיין בנו"כ שם

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>